

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma:	Kfv.VI.37.529/2023/4.
A tanács tagjai:	Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke Dr. Horváth Tamás előadó bíró Dr. Kurucz Krisztina bíró Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró Dr. Rák-Fekete Edina bíró
A felperes:	Név1 (cím1)
A felperes képviselője:	Bernschütz Ügyvédi Társulás (eljáró ügyvéd: Dr. Bernschütz Bálint cím2)
Az alperes:	Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal (cím3)
Az alperes képviselője:	Dr. Pintér László Géza kamarai jogtanácsos
Az I. r. alperesi érdekelt:	Név2 (cím4)
Az I. r. alperesi érdekelt képviselője:	Dr. Jagicza Mónika ügyvéd (cím5)
A II. r. alperesi érdekelt:	Név3 (cím6)

A III. r. alperesi érdekelt: Név⁴
(cím⁷)

A II. és III. r. alperesek képviselője: Dr. Mózes Ákos egyéni ügyvéd
(cím⁵)

A per tárgya: földforgalmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: Szegedi Törvényszék 2023. május 25. napján kelt 102.K.700.728/2022/26. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem befogadásáról való döntés szempontjából lényeges tényállás

[1] Az alperes Név⁵ Hely¹ szám¹ hrsz.-ú, Név⁶ Hely¹ szám² hrsz.-ú és Hely¹ szám³ hrsz.-ú, Név⁷ Hely¹ szám⁴ hrsz.-ú szántó művelési ágú földrészleteivel kapcsolatban több határozatot hozott. Az 570166/4/2022., 570167/4/2022., 570169/4/2022. és 570168/4/2022. számúakban a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) 47. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással az ingatlanok vonatkozásában egyaránt megállapította, hogy a felperes érvényes földhasználati lappal nem rendelkezik. Az ingatlanok általa való használati joga 2021. december 31. napjával megszűnt. Mivel a Földforgalmi tv. 47. §-ának (2b) bekezdése szerint a volt haszonbérelő jogosultságának feltételeit a földhasználati nyilvántartás adatai alapján kell megállapítani, így az elfogadó

nyilatkozatokban hivatkozott jogszabályi hely alapján a felperes előhaszonbérleti joga egyik ingatlan vonatkozásában sem állt fenn. A Földforgalmi tv. 51. §-ának (5) bekezdés b) pontja alapján ezért a szerződés jóváhagyása iránti eljárás során a felperes jognyilatkozata nem volt figyelembe vehető.

[2] A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot.

Az elsőfokú ítélet

[3] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, mivel indokolása szerint a hirdetményi úton történő közzététel időpontjait közvetlenül megelőző időszakban nem volt haszonbérelője a területeknek, ezért nem hivatkozhatott a Földforgalmi tv. 46. § (1) bekezdés a) pontjára. Elvárható lett volna a felperestől, hogy amennyiben a bérleti jogviszonyát folytatni kívánja, akkor ezt megfelelően dokumentált módon és időben jelezze a haszonbérbeadóknak. Az utóbbiak nem vele kívántak szerződést kötni, és ezt írásbeli formában időben ügyvéd által közölték is a felperessel. A bíróság megállapítása szerint nem állt fenn a haszonbérbeadók részéről a felperes kijátszásának esete sem, az semmivel nem volt igazolható.

A befogadás iránti kérelem

[4] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásra utasítását. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet megváltoztatásával a közigazgatási cselekmény megsemmisítését és a közigazgatási szerv új eljárás lefolytatására kötelezését.

[5] A felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) alpontjaira hivatkozott. Indokolása szerint az ügy érdemére kiható jogszabálysértés társadalmi jelentősége, különleges súlya megkérdőjelezhetetlen, hiszen az akár több évtizeden át fennálló földhasználat is az ítélet alapján jogellenes lehet, ha „adminisztratív csellel” el lehet érni annak megszűnését. A volt földhasználó státusszal kapcsolatos joggyakorlat egységességét és továbbfejlesztését is biztosíthatja továbbá a felperes szerint a felülvizsgálat egy olyan kérdésben, amely joggyakorlata egyébként is folyamatosan alakul, fejlődik.

A Kúria döntése és jogi indokai

[6] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelmet és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[7] A Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem akkor fogadható be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére

kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[8] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy nincsenek meg a befogadás feltételei.

[9] A Kp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli.

[10] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[11] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[12] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a felülvizsgálati kérelmet meghatározott feltételek fennállása esetén fogadja be. Így különösen akkor, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, továbbá a még hatályban lévő irányelvben, elvi döntésben, kollégiumi állásfoglalásban, illetve az általa közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást. Feltéve mindezen esetekben is, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[13] A Kúria megítélése szerint sem a jogerős ítélet, sem a felperes a felülvizsgálati kérelmében nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn.

[14] Az ügyben vizsgálandó szempontok kapcsán a Kúria nem észlelt olyan jogkérdést, amely a felülvizsgálati kérelem befogadását indokolná, vagy olyan gyakorlatot, amely a jogegységet – a jogintézmény jelenlegi gyakorlata mellett – veszélyeztetné, továbbá nem észlelte azt sem, hogy a bíróság határozata az egységes joggyakorlattal ne lenne összhangban. A joggyakorlat egységes, amit az ítélet indoklásában hivatkozott 2/2023. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.036/2022/11.) mutat, azaz a Földforgalmi tv. 46. § (1) bekezdés a) pontjában és 47. § (1) bekezdésében foglalt, az előhaszonbérleti jogosultság alapját képező „közvetlen megelőző” minősítés megítélésében. Az Alkotmánybíróság 3353/2021. (VII. 28.) AB határozata [62]-[64] és [67] pontjában pedig kimondja, hogy [62] (...) a hatályos törvényi szabályok alapján a haszonbérbeadó sem a haszonbérleti szerződés időtartama alatt, sem

annak lejártát követően nem jogosult egyoldalú diszkrecionális döntésével „lecserélni” az aktuális, illetve az előhaszonbérleti joggal rendelkező volt haszonbérlet. Jelen esetben azonban nem igazolt a jogellenesség, a tényállás maga pedig a felülvizsgálati eljárásban nem értékelhető újra, ilyen igény nem is fogalmazható meg. Mindezekkel szemben a felperes érdemi cáfolatot nem adott.

[15] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A felperes, bár hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében e befogadási okra, azonban ebben a körben indokolást nem terjesztett elő, csak „adminisztratív cselre” hivatkozott. Ennek megállapítása azonban nem igazolt a jogellenességgel összefüggésben, így pedig a társadalmi jelentőség sem állapítható meg a kérdés kapcsán hozott ítéletet illetően.

[16] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára a felperes nem hivatkozott. Ezen befogadási okot egyébként a Kp. 117. § (4) bekezdése szerint indokolással alá kell támasztani, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. E követelménynek nem tesz eleget önmagában az eljárási jogsérelemre, illetve az eljárási szabályszegésre hivatkozás. A felperes a felülvizsgálati kérelmében erre vonatkozó indokolást érdemben nem terjesztett elő. Érvelése lényegében azonban a bizonyítékok ismételten egybevetésére, felülmérlegelésére irányult abban a tekintetben, hogy őt kijátszották. Ha azonban ebben a körben az eljárás szabályok megszegését nem kifogásolja, akkor a Kúriának a felülvizsgálat során az előbbiek szerint nincs jogszabályi lehetősége eljárni. Ebben a tekintetben is a Kúria jogértelmezése kiforrott.

[17] A bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálati eljárásban eredménnyel csak akkor támadható, ha a bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg, illetőleg a bizonyítékok mérlegelése kirívóan okszerűtlen volt. Jelen esetben a felperes csupán azt jelentette ki, hogy nem ért egyet az elsőfokú bíróság értékelésével, és az alperes eljárására, és ezzel összefüggésben a bíróság döntése vélt jogszabályellenessége mibenlétére hivatkozott. Ezért ezen okból sem tudta vizsgálni a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, azaz ennek alapján sem volt indokolt a befogadás.

[18] A felperes a felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre, figyelembe vehető módon, nem hivatkozott. A jogegységi döntéssel az e körből kizárt ítéletek felhívása nem tekinthető releváns érvnek. Olyan releváns további kúriai döntést sem jelölt meg, amelytől jelen perrel érintett ítélet eltérő álláspontra helyezkedett volna, vagy amit az ítélet indokolása éppen a hivatkozott jogegységi határozat alapján ne zárt volna okkal ki. Így a felülvizsgálati kérelem befogadhatósága a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt okból sem volt indokolt.

[19] A Kúria megvizsgálta a Kp. rendelkezése szerinti további – a felperes által ugyancsak meg nem jelölt – befogadási okot is, amely alapján megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében előadottak kapcsán nem merült fel az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége sem.

[20] Mindezek folytán a Kúria jogszabályi feltételek hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[21] *A törvényi feltételek hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadása indokolt.*

Záró rész

[22] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2023. szeptember 21.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.
a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.
bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő